

Predmet C-30/22

**Sažetak zahtjeva za prethodnu odluku na temelju članka 98. stavka 1.
Poslovnika Suda**

Datum podnošenja:

12. siječnja 2022.

Sud koji je uputio zahtjev:

Administrativen sad Veliko Tarnovo (Bugarska)

Datum odluke kojom se podnosi zahtjev:

20. prosinca 2021.

Tužiteljica iz glavnog postupka:

DV

Tuženik iz glavnog postupka:

Direktor na Teritorialno podelenie na Nacionalnia osiguritelen institut – Veliko Tarnovo

Predmet glavnog postupka

Tužba bugarske državljanke protiv odluke Direktora na Teritorialno podelenie na Nacionalnia osiguritelen institut (Ravnatelj regionalnog odjela Nacionalnog instituta za socijalnu sigurnost, Bugarska) o odbijanju žalbe protiv odluke kojom joj je uskraćena dodjela finansijskih davanja za nezaposlenost.

Predmet i osnova zahtjeva za prethodnu odluku

Tumačenje Drugog dijela Glave III. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju

Članak 267. stavak 3. Ugovora o funkcioniranju Europske unije

Prethodna pitanja

1. Treba li odredbu članka 30. stavka 2. Sporazuma o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju u vezi s člankom 30. stavkom 1. točkom (a) tog sporazuma tumačiti na način da su osobe navedene u drugoj odredbi osobno obuhvaćene člankom 31. stavkom 1. Sporazuma ako su tijekom cijelog prijelaznog razdoblja bez prekida bile državljani države članice i istodobno se na njih primjenjivalo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine ili se tu odredbu treba tumačiti na način da su osobe u skladu s člankom 30. stavkom 1. točkom (a) Sporazuma obuhvaćene člankom 31. stavkom 1. samo ako na kraju prijelaznog razdoblja i/ili nakon njegova isteka obavljaju djelatnost kao zaposlene osobe u Ujedinjenoj Kraljevini?
2. Treba li odredbu članka 30. stavka 2. Sporazuma u vezi s člankom 30. stavkom 1. točkom (c) tumačiti na način da su u drugoj odredbi navedene osobe obuhvaćene člankom 31. stavkom 1. Sporazuma ako su kao građani Unije tijekom cijelog prijelaznog razdoblja bez prekida boravili u Ujedinjenoj Kraljevini i istodobno se na njih tijekom cijelog prijelaznog razdoblja sve do njegova isteka primjenjivalo zakonodavstvo jedne jedine države članice ili tu odredbu treba tumačiti na način da osobe iz članka 30. stavka 1. točke (c) nisu obuhvaćene člankom 31. stavkom 1. ako su se odrekle svojeg boravišta u Ujedinjenoj Kraljevini nakon isteka prijelaznog razdoblja?
3. U slučaju da iz tumačenja odredaba članka 30. stavka 2. Sporazuma u vezi s odredbom članka 30. stavka 1. točaka (a) i (c) tog Sporazuma proizade da te odredbe nisu primjenjive na činjenično stanje iz glavnog postupka jer se građanin Unije odrekao svojeg boravišta nakon isteka prijelaznog razdoblja, treba li odredbe članka 30. stavka 4. u vezi sa stavkom 3. Sporazuma tumačiti na način da osobe koje borave ili rade u državi domaćinu ili državi zaposlenja više nisu obuhvaćene odredbom članka 30. stavka 1. ako su prestali njihovi pravni odnosi u svojstvu zaposlenih osoba (radnika) te su oni uslijed toga izgubili svoje pravo na boravak i napustili su državu zaposlenja, odnosno državu domaćina nakon isteka prijelaznog razdoblja ili te odredbe treba tumačiti na način da se člankom 30. stavkom 4. predviđeno ograničenje odnosi na prava na boravak ili prava na zaposlenje ostvarivana nakon isteka prijelaznog razdoblja, a da pritom nije bitno to kada su prava prestala ako su još postojala nakon isteka prijelaznog razdoblja?

Zakonodavstvo i sudska praksa Europske unije

Sporazum o povlačenju Ujedinjene Kraljevine Velike Britanije i Sjeverne Irske iz Europske unije i Europske zajednice za atomsku energiju: članak 2. točka (e), članak 30. stavak 1. točke (a) i (c) kao i stavci 2. i 3., članak 31. stavak 1. prva rečenica i stavak 2., članak 32. stavak 1. točka (a) podtočka i., članak 161. stavak 1.

Članak 2. točka (e): „prijelazno razdoblje” znači razdoblje koje je predviđeno člankom 126.”

Članak 30. stavak 1. točka (a): „Ova se glava primjenjuje na sljedeće osobe: (a) građane Unije na koje se primjenjuje zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine na kraju prijelaznog razdoblja te na članove njihovih obitelji i nadživjele osobe;”

Članak 30. stavak 1. točka (c): „Ova se glava primjenjuje na sljedeće osobe: (c) građane Unije koji borave u Ujedinjenoj Kraljevini i na koje se primjenjuje zakonodavstvo države članice na kraju prijelaznog razdoblja te na članove njihovih obitelji i nadživjele osobe;”

Članak 30. stavak 2.: „Osobe iz stavka 1. obuhvaćene su sve dok se bez prekida nalaze u jednoj od situacija navedenih u tom stavku koja istodobno uključuje i državu članicu i Ujedinjenu Kraljevinu.”

Članak 30. stavak 3.: „Ova se glava primjenjuje i na osobe koje nisu ili više nisu obuhvaćene točkama od (a) do (e) stavka 1. ovog članka, ali jesu člankom 10. ovog Sporazuma, te na članove njihovih obitelji i nadživjele osobe.”

Članak 31. stavak 1. prva rečenica: „Pravila i ciljevi utvrđeni u članku 48. UFEU-a, Uredba (EZ) br. 883/2004 i Uredba (EZ) br. 987/2009 Europskog parlamenta i Vijeća (15) primjenjuju se na osobe obuhvaćene ovom glavom”.

Članak 31. stavak 2.: „Odstupajući od članka 9. ovog Sporazuma, za potrebe ove glave primjenjuju se definicije navedene u članku 1. Uredbe (EZ) br. 883/2004.”

Članak 32. stavak 1. točka (a) podtočka i.: „Sljedeća pravila primjenjuju se u sljedećim situacijama u mjeri u kojoj se, kako je utvrđeno u ovom članku, odnose na osobe koje nisu ili više nisu obuhvaćene člankom 30.: sljedeće su osobe obuhvaćene ovom glavom za potrebe primjene razdoblja osiguranja, zaposlenja, samozaposlenja ili boravka te njihova zbrajanja, uključujući prava i obveze koji proizlaze iz tih razdoblja u skladu s Uredbom (EZ) br. 883/2004: i. građani Unije te osobe bez državljanstva i izbjeglice koji borave u državi članici i državljan trećih zemalja koji ispunjavaju uvjete iz Uredbe (EZ) br. 859/2003 i na koje se prije isteka prijelaznog razdoblja primjenjivalo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, te članovi njihovih obitelji i nadživjele osobe;”

Članak 161. stavak 1.: „Ako sud države članice Sudu Europske unije uputi zahtjev za odluku o prethodnom pitanju koje se odnosi na tumačenje ovog Sporazuma, odluka nacionalnog suda u vezi s tim pitanjem dostavlja se Ujedinjenoj Kraljevini.”

Nacionalno zakonodavstvo

Kodeks za socialnoto osiguriavane (Zakonik o socijalnoj sigurnosti, Bugarska), više puta izmijenjen i dopunjjen u verziji objavljenoj u DV br. 77 od 16. rujna 2021. (u dalnjem tekstu: KSO):

Članak 54.a stavak 1. *Pravo na davanja za nezaposlenost imaju osobe za koje su doprinosi za obvezno osiguranje u korist fonda „nezaposlenost“ bili uplaćivani za najmanje 12 od posljednjih 18 mjeseci prije prestanka osiguranja i koje su zavodu za zapošljavanje prijavljene kao nezaposlene; osobe koje nisu stekle pravo na mirovinu temeljem razdoblja osiguranja i dobi u Republici Bugarskoj ili na starosnu mirovinu u drugoj državi, ne primaju mirovinu temeljem razdoblja osiguranja i dobi u smanjenom iznosu u skladu s člankom 68.a ili strukovnu mirovinu u skladu s člankom 168. te ne obavljaju nikakvu djelatnost koja prema ovom zakoniku ili zakonodavstvu druge države podliježe obveznom osiguranju, od navedenog su izuzete osobe u skladu s člankom 114.a stavkom 1. Kodeksa na truda (bugarski Zakonik o radu).*

Članak 117. stavak 1. podstavak 2. točka (b) *Žalbe zbog uskraćivanja, netočnog izračuna, izmjena ili obustave davanja za nezaposlenost podnose se ravnatelju nadležnog regionalnog odjela Nacionalena osiguritelena instituta (Nacionalni institut za socijalnu sigurnost).*

Članak 119. *Odluke Upravnog suda mogu se pobijati žalbom u kasacijskom postupku u skladu s odredbama Administrativnoprocesualen kodeksa (Zakon o upravnom postupku, Bugarska), od toga su izuzete odluke koje se donose povodom tužbi protiv akata u skladu s člankom 117. stavkom 1. podstavcima 1. i 2. točkom (b), točkom (e), u slučaju iznosa do 1000 bugarskih leva (BGN), kao i točkama (f) i (g).*

Kratak prikaz činjenica i postupka

- 1 Iz spisa proizlazi da je tužiteljica bugarska državljanka. Ona je bila zaposlena kod poslodavaca sa sjedištem u Ujedinjenoj Kraljevini kako slijedi: a) od 1. prosinca 2014. do 16. srpnja 2016. bila je zaposlena kod poslodavca Mimosa Health Care GL; b) od 16. srpnja 2016. do 24. prosinca 2018. bila je zaposlena kod poslodavca Wellburn Care Homes Ltd; c) od 20. rujna 2018. do 2. veljače 2020. bila je zaposlena kod Lfcal Care Force LLP i d) od 3. veljače 2020. do 29. ožujka 2021. bila je zaposlena kod poslodavca NHS YORK Teaching Hospital.
- 2 Nezaposlena tužiteljica podnijela je 2. travnja 2021. zahtjev za dodjelu davanja za nezaposlenost u skladu s nacionalnim KSO-om. U svojem je zahtjevu tužiteljica izjavila da je njezin pravni odnos s poslodavcem NHS YORK Teaching Hospital prestao 29. ožujka 2021. zbog isteka njezina ugovora o radu na određeno vrijeme. Nadalje je, osim drugih relevantnih okolnosti, navela i to da ni u jednoj drugoj državi nije stekla pravo na starosnu mirovinu. Zahtjevu je priložen dokument o prestanku ugovora o radu s 29. ožujkom 2021. Ustanova kojoj je podnesen zahtjev

prekinula je upravni postupak o dodjeli davanja za nezaposlenost u skladu s člankom 54.d stavkom 4. KSO-a odlukom od 5. travnja 2021. Kao obrazloženje ta je ustanova navela da je potreban dokaz navedenih razdoblja osiguranja za djelatnost zaposlene osobe u Ujedinjenoj Kraljevini.

- 3 Sljedećeg dana, 6. travnja 2021., ustanova je tužiteljici poslala dopis kojim je zahtijevala dostavu sljedeća tri dokumenta: zahtjev za potvrdu o razdobljima osiguranja i dohodak iz druge države članice, obrazac CA3916 u skladu sa zahtjevima nadležnog tijela Ujedinjene kraljevine i izjavu o određivanju boravišta u kontekstu primjene članka 65. stavka 2. Uredbe (EZ) br. 883/2004.
- 4 Ti su dokumenti dostavljeni zajedno s drugim dokumentima koje je izdao posljednji poslodavac kod kojeg je tužiteljica bila zaposlena u Ujedinjenoj Kraljevini. Navedeni dokumenti potvrđuju okolnosti navedene u točki 1. U pogledu njezine dokumentacije o osiguranju i visini ostvarene plaće pokrenuta je elektronička razmjena podataka o socijalnom osiguranju između Bugarske i Ujedinjene Kraljevine.
- 5 Ustanova nadležna za osiguranje za slučaj nezaposlenosti odlučila je 16. kolovoza 2021. ponovno pokrenuti upravni postupak o tužiteljičinu zahtjevu i utvrdila da se iz elektroničkog dokumenta zaprimljenog u okviru elektroničke razmjene podataka mogu utvrditi razdoblja osiguranja u Ujedinjenoj Kraljevini i posljednje razdoblje od 3. veljače 2020. do 29. ožujka 2021., odnosno podaci koji su potrebni za provjeru postojanja prava na davanja za nezaposlenost.
- 6 Dana 18. kolovoza 2021. bugarska ustanova nadležna za osiguranje za slučaj nezaposlenosti donijela je odluku kojom je odlučeno o zahtjevu. Pozivajući se na odredbe članka 54.g stavka 1. i članka 54.a stavka 1. KSO-a ustanova je uskratila dodjelu zatraženog davanja za nezaposlenost. Konkretnije, ta je ustanova uzela u obzir činjenicu da je tužiteljica bila osigurana u Ujedinjenoj Kraljevini u razdoblju od 8. prosinca 2014. do 29. ožujka 2021., a potom da nije imala nikakva „bugarska“ razdoblja osiguranja. Članak 30. Sporazuma o povlačenju, prema mišljenju te ustanove, nije primjenjiv jer je tužiteljica svojim povratkom u Bugarsku prekinula prekograničnu situaciju u kojoj se nalazila do 31. prosinca 2020. i time se njezin položaj ne odnosi istodobno na državu članicu i Ujedinjenu Kraljevinu. Nadalje se navodi da članak 32. Sporazuma u pogledu stjecanja prava na socijalna davanja, koje se provjerava primjenjujući nacionalno pravo, uređuje samo zbrajanje razdoblja osiguranja koja su stečena prije i nakon 31. prosinca 2020. Zapravo tužiteljica uopće nije bila zaposlena u Bugarskoj pa da bi se na temelju prestanka tog zaposlenja provjerilo ispunjava li zahtjeve iz bugarskog zakona kojima se uređuje pravo na davanja za nezaposlenost.
- 7 Tužiteljica je 7. rujna 2021. tuženiku iz glavnog postupka podnijela žalbu protiv odluke u skladu s postupkom predviđenim KSO-om uz obrazloženje da se člankom 30. Sporazuma uređuju slučajevi poput njezinoga. Ona je u svojoj žalbi, među ostalim, navela da je građanka Unije na koju se na kraju prijelaznog razdoblja primjenjuje zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine te da je Uredba (EU)

br. 2019/500 od 25. ožujka 2019. na snazi. Tuženik je povodom žalbe donio odluku koja je predmet glavnog postupka.

Bitna argumentacija stranaka glavnog postupka

- 8 Tužiteljica i u svojoj žalbi i pred sudom navodi da je tuženik pogrešno protumačio Sporazum. Ona smatra da članak 30. tog sporazuma uređuje upravo slučajeva poput njezinoga jer je ona svojim povratkom u Bugarsku, državu članicu Europske unije, uspostavila prekograničnu situaciju koja se uređuje odredbama Sporazuma. Ona je građanka Unije na koju se primjenjuje zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine na kraju prijelaznog razdoblja. Da je ona i dalje bila zaposlena u Ujedinjenoj Kraljevini, situacija ne bi bila prekogranična jer bi se i na obavljeni rad i na pravo na davanja za nezaposlenost primjenjivalo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine. Upravo su stoga odgovarajuća tijela Ujedinjene Kraljevine izdala dokument priložen njezinom zahtjevu u svrhu dokaza činjenica i okolnosti koje se odnose na davanja za nezaposlenost.

- 9 U pobjijanoj je odluci tuženik utvrdio da se u skladu s člankom 54.a stavkom 2. točkom 4. KSO-a na temelju međunarodnog ugovora čija je Bugarska potpisnica, ili na temelju europskih Uredbi o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti kao razdoblja osiguranja, moraju priznati i razdoblja koja se priznaju prema pravu druge države članice. S tim u skladu utvrđeno je da Bugarska u načelu mora primijeniti Uredbu (EZ) br. 883/2004 Europskog parlamenta i Vijeća od 29. travnja 2004. (radi preglednosti u dalnjem tekstu: Uredba) kao i Uredbu (EU) br. 987/2009 Europskog parlamenta i vijeća od 16. rujna 2009. o utvrđivanju postupka provedbe Uredbe (EZ) br. 883/2004 o koordinaciji sustava socijalne sigurnosti (radi preglednosti u dalnjem tekstu: Provedbena uredba). Zbog tih je utvrđenja tuženik smatrao da je odredba o sukobu nadležnosti iz članka 11. stavka 3. točke (a) Uredbe u načelu primjenjiva, a izuzeća da su predviđena u članku 65. stavku 2. Budući da Ujedinjena Kraljevina od 31. siječnja 2020. više nije država članica, Sporazum je primjenjiv nakon isteka prijelaznog razdoblja (nakon 31. prosinca 2020.). S obzirom na prirodu istaknutog prava osobno područje primjene je ono koje je određeno u odredbama članka 30., pri čemu je sistematikom odredbe određeno šest skupina osoba. U svrhu obrazloženja, tuženik navodi da je tužiteljica, ako je posljednji put imala razdoblja zaposlenja (što nije bilo osporavano) u Ujedinjenoj Kraljevini od 3. veljače 2020. do 29. ožujka 2021., obuhvaćena uvjetom iz članka 30. stavka 1. točke 3. Sporazuma. Međutim, ta se odredba može primijeniti samo uzimajući u obzir stavak 2. Stoga je o prekograničnoj situaciji riječ samo ako državljanin države članice radi u drugoj državi članici. Budući da je tužiteljicin radni odnos prestao 29. ožujka 2021., prekogranična situacija prekinuta je od 30. ožujka 2021., tako da tužiteljica nije osoba u smislu članka 30. stavka 1. Sporazuma. Stoga se na tužiteljicu ne primjenjuju odredbe članka 61. i sljedećih članaka Uredbe. S druge strane, člankom 32. Sporazuma obuhvaćeni su posebni slučajevi koji se odnose na osobe koje nisu, ili više nisu obuhvaćene člankom 30. stavkom 1. Sporazuma. Na te se osobe u svrhu stjecanja prava na davanja primjenjuje samo načelo zbrajanja

razdoblja osiguranja, razdoblja zaposlenja i druga razdoblja. Posljedično se u svrhu zbrajanja tih razdoblja u skladu s Uredbom u obzir moraju uzeti samo razdoblja navršena nakon isteka prijelaznog razdoblja, pri čemu su obuhvaćene osobe građani Unije ili državlјani Ujedinjene Kraljevine koji su u načelu skupine osoba koje su samo prije 31. prosinca 2020. ili prije i nakon tog trenutka stekli prava na davanja. Na te se skupine prilikom provjere njihovih prava primjenjuje nacionalno pravo, pri čemu se zbrajaju razdoblja zaposlenja i razdoblja osiguranja u Ujedinjenoj Kraljevini i razdoblja na koja se primjenjuje nacionalno pravo. Budući da u ovom slučaju nedostaju razdoblja osiguranja prema bugarskom pravu, pravo na davanja za nezaposlenost ne moraju su priznati te takvo davanje treba uskratiti. Tuženik je uistinu u pogledu svog dopisa od 31. kolovoza 2021. tužiteljici zanijekao svoju nadležnost da prizna i ispuni tužiteljičino pravo na davanje.

Kratak prikaz obrazloženja zahtjeva za prethodnu odluku

- 10 Činjenice koje su utvrđene u glavnom postupku nisu sporne. Činjenično stanje kako ga je opisao sud koji je uputio zahtjev potvrđuje se postojećim dokazima. Taj sud dvoji u tuženikovo tumačenje odredaba Sporazuma. Budući da sud koji je uputio zahtjev mora riješiti spor o zakonitosti pobijane odluke donošenjem konačne sudske odluke, u pogledu jasne odredbe članka 267. stavka 3. UFEU-a za taj sud ne postoji nikakve dvojbe da zatraži tumačenje relevantnih odredaba Sporazuma. U skladu s člankom 161. stavkom 1. Sporazuma, Sud Europske unije nadležan je odlučivati o prethodnim pitanjima koja se odnose na tumačenje Sporazuma.
- 11 Prema shvaćanju suda koji je uputio zahtjev, ispitivanje zakonitosti tuženikove odluke izravno je uvjetovano kolizijskim pravilima Uredbe (članci 61. do 65.a) i konkretizirajućim pravilima Provedbene uredbe (Poglavlje 5. te provedbene uredbe) i ovisi o njihovoj primjenjivosti na utvrđeno činjenično stanje prema članku 31. stavku 1. Sporazuma, odnosno primjenjivosti članka 32. Sporazuma samo u svrhu zbrajanja razdoblja, pri čemu je u to ispitivanje potrebno uključiti i pitanje ustanove nadležne za priznavanje prava na davanja.
- 12 U tom je kontekstu ponajprije potrebno navesti da sud koji je uputio zahtjev dvoji u primjenu članka 30. stavka 1. točke (c) Sporazuma u pogledu tužiteljičina pravnog položaja. Smisao te odredbe kao i logično razmatranje te odredbe te njezin učinak u pogledu osoba dovode do zaključka da su njome obuhvaćene situacije u kojima su kumulativno ispunjeni sljedeći uvjeti: a) građanin Unije koji u trenutku primjene te odredbe boravi u Ujedinjenoj Kraljevine; b) na tog se građanina Unije na kraju prijelaznog razdoblja ne primjenjuje zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, nego zakonodavstvo druge države članice; c) ta se pravila odnose i na članove njihovih obitelji i nadživjele osobe. U ovom predmetu iz utvrđenih činjenica slijedi da se na tužiteljicu barem na kraju prijelaznog razdoblja primjenjivalo zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine u smislu članka 31. stavka 2. tog sporazuma u vezi s člankom 1. točkom (l) Uredbe. U tom je kontekstu taj sud

smatrao da je tužiteljica obuhvaćena člankom 30. stavkom 1. točkom (a) sporazuma. Ta odredba zahtijeva kumulativno postojanje dvaju uvjeta: a) dotična osoba mora u trenutku primjene te odredbe biti građanin Unije i b) na tog se građanina Unije na kraju prijelaznog razdoblja navedenog u članku 126. mora primjenjivati zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine. Bez obzira na to, koja od tih dviju činjenica određuje tužiteljičin pravni položaj, tuženik tu odredbu očito tumači na način da njezina primjena ovisi o zahtjevima iz članka 30. stavka 2. Sporazuma. Kao što je već navedeno, tuženik smatra da ono što on naziva „prekograničnom” situacijom u smislu te odredbe postoji samo u slučaju ako dotični državljanin države članice radi u drugoj državi članici. Ako zbog prestanka tog zaposlenja u Ujedinjenoj Kraljevini ta situacija ne postoji, tužiteljica više nije obuhvaćena krugom osoba prema uvjetima iz članka 30. Sporazuma tako da se na nju ne primjenjuje upućivanje iz članka 31. stavka 1. Sud koji je uputio zahtjev dvoji u pogledu tog tuženikova tumačenja. Kao što je već navedeno, člankom 30. stavkom 2. predviđeno je da su osobe iz stavka 1. obuhvaćene primjenom sve dok se bez prekida nalaze u jednoj od situacija navedenih u tom stavku koja istodobno uključuje i državu članicu i Ujedinjenu Kraljevinu. Izraz „sve dok” ne bi trebalo tumačiti na način da se njime područje primjene te odredbe ograničava na trajanje situacije u kojoj zaposlena osoba, koja je državljanka druge države članice, radi u Ujedinjenoj Kraljevini. Upravo suprotno, smisao i svrha te odredbe i njezino teleološko tumačenje rezultiraju zaključkom da su osobe navedene u članku 30. stavku 1. točki (a) obuhvaćene osobnim područjem primjene odredbe ako su one tijekom cijelog prijelaznog razdoblja u skladu s člankom 126. Sporazuma istodobno građani Unije i na njih se primjenjuje zakonodavstvo Ujedinjene Kraljevine, pri čemu se ti uvjeti tijekom tog vremenskog okvira ne smiju izmijeniti, a izmjena nekog od uvjeta nakon toga nema nikakve učinke na osobno područje primjene članka 30. stavka 1. Sporazuma.

- 13 Čini se, međutim, mogućim, da se izrazom „sve dok” iz te odredbe misli na trenutak u kojem ona proizvodi svoj kolizijski učinak. Takav bi bio slučaj, čak i ako bi se, kao što je to prema tuženikovu shvaćanju, tužiteljičin pravni položaj trebalo podvesti pod uvjet iz članka 30. stavka 1. točke (c) Sporazuma. Doslovno tumačenje i tumačenje prema svrsi Sporazuma dopuštaju zaključak da su osobe navedene u stavku 1. točki (c) osobno obuhvaćene odredbom tijekom cijelog prijelaznog razdoblja primjene Sporazuma ako jesu i tijekom cijelog prijelaznog razdoblja Sporazuma ostani građani Unije koji u Ujedinjenoj Kraljevini borave i ujedno se na njih tijekom cijelog razdoblja primjenjuje samo zakonodavstvo jedne te iste države članice. Moguće je, međutim, odredbu tumačiti i na način da se izrazom „sve dok” propisuje da se osobno područje primjene članka 31. stavka 1. primjenjuje samo do trenutka do kojeg su u stavku 1. točki (c) navedeni uvjeti i nadalje kumulativno ispunjeni, odnosno, dok je osoba građanin Unije koji kao zaposlenik boravi u Ujedinjenoj Kraljevini i na njega se istodobno primjenjuje zakonodavstvo države članice. Temeljem prethodno navedenih razloga, sud koji je uputio zahtjev smatra da Sud Europske unije može pružiti svrhovito tumačenje odredaba članka 30. stavka 1. točaka (a) i (c) u vezi sa stavkom 2. Sporazuma.

- 14 Osim već navedenog, sudu koji je uputio zahtjev potrebno je tumačenje članka 30. stavka 3. i 4. Sporazuma u pogledu njegove eventualne primjene na činjenično stanje utvrđeno u glavnom postupku. Treba napomenuti da se tuženik nije očitovao o svojoj hipotetskoj i/ili isključivoj primjenjivosti unatoč supsidijarnoj naravi. Člankom 30. stavkom 3. Sporazuma predviđa se da je osoba obuhvaćena primjenom iako nije ili više nije obuhvaćena točkama od (a) do (e) stavka 1. ovog članka, ali jest člankom 10. ovog Sporazuma (u ovom se predmetu s obzirom na činjenično stanje stavak 1. točka (a) čini relevantnim). U skladu s člankom 30. stavkom 4. su u stavku 3. navedene osobe obuhvaćene Sporazumom sve dok u skladu s člankom 13. tog sporazuma i dalje imaju pravo na boravak u državi domaćinu ili pravo na zaposlenje u skladu s člankom 24. ili člankom 25. ovog Sporazuma. Stoga, ako bi trebalo primijeniti članak 30. stavak 3. Sporazuma, za sud koji je uputio zahtjev korisno bi bilo i tumačenje područja primjene i u vezi sa stavkom 4. Na prvi pogled smisao i svrha upućuju na to da, nakon što je pravni odnos zaposlene osobe (radnika) u Ujedinjenoj Kraljevini prestao i ta je osoba (građanin Unije) napustila Ujedinjenu Kraljevinu, na nju se više ne primjenjuje članak 30. stavak 3. Sporazuma zbog toga što je u pogledu uvjeta iz stavka 4. izgubila svoje pravo na boravak u državi članici jer je jedini razlog boravka u toj državi članici bio rad koji je tamo obavljala. Međutim, razumnim se čini i to da se ograničenje stavka 4. odnosi na pravo na boravak i na pravo na rad koji su ostvarivani nakon isteka prijelaznog razdoblja bez obzira na to koliko dugo su ta prava bila ostvarivana, odnosno koliko ih se koristilo jer je osoba ionako i nadalje bila zaposlena i imala pravo određeno vrijeme nakon isteka prijelaznog razdoblja boraviti u državi domaćin te se ona tijekom tog razdoblja obuhvaća člankom 31. stavkom 1. Iz tih bi razloga smjernice Suda Europske unije za tumačenje navedenih odredaba bile korisne sudu koji je uputio zahtjev za odlučivanje o ovom predmetu.
- 15 Naposljetku treba napomenuti i to da je u obzir potrebno uzeti okolnost da je zbog nepostojanja dodatnog prihoda tužiteljice kojim bi se mogao kompenzirati gubitak dohotka od rada koji je ostvarivala svojim radom u svojstvu zaposlenika u Ujedinjenoj Kraljevini te u pogledu eventualne potrebe pravodobnog isticanja prava na davanje u Ujedinjenoj Kraljevini i u skladu s uvjetima utvrđenim u Ujedinjenoj Kraljevini sud koji je uputio zahtjev obvezan od Predsjednika Suda zatražiti da postupak povodom zahtjeva za prethodnu odluku provede prema pravilima članka 105. Poslovnika Suda.